

1. ošetrovateľskej starostlivosti vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb
2. úkonov dodržiavania liečebného režimu opatrovateľmi v zariadení sociálnych služieb v súlade s prílohou č. 4 zákona o sociálnych službách

1. POSKYTOVANIE OŠETROVATEĽSKEJ STAROSTLIVOSTI V ZARIADENIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Ošetrovateľská starostlivosť sa v súlade s § 22 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytuje alebo zabezpečuje vo vybraných druhoch zariadení sociálnych služieb:

- zariadenie pre seniorov,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- domov sociálnych služieb,
- špecializované zariadenie a
- **útulok¹.**

Podmienky poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnych služieb, rozsah a podmienky úhrady ošetrovateľskej starostlivosti a uzatváranie zmlúv o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti upravujú osobitné predpisy, a to:

- § 7 ods. 8 a 10a [zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.](#)
- § 3 ods. 15 [zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.](#)
- § 31 [zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve.](#)
- § 7a a § 8 ods. 10 zákona [č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.](#)

Ak má poskytovateľ sociálnych služieb vo vyššie uvedených vybraných druhoch zariadení sociálnych služieb záujem prijímateľom sociálnej služby priamo vlastnými zamestnancami poskytovať zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti, je povinný splniť podmienky podľa § 10a zákona č. 576/2004 Z. z., vrátane **povinnosti požiadať Úrad pre dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti o pridelenie číselného kódu zariadeniu sociálnej pomoci² poskytujúceho ošetrovateľskú starostlivosť v súlade s § 20 ods. 1 písm. d) zákona č. 581/2004 Z. z., a to do ôsmich dní od zápisu do registra sociálnych služieb, ktorý vedie príslušný vyšší územný celok.** Táto povinnosť sa vzťahuje aj na poskytovateľa sociálnej služby, ktorý nemá

¹ Možnosť poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť v útulku bola upravená s účinnosťou od 1.6.2024 [zákonom č. 120/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.](#)

² [Vzor žiadosti o pridelenie kódu zariadeniu sociálnych služieb](#)
[Formuláre, vzory tlačív – Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou \(udz-sk.sk\)](#)

uzatvorenú so zdravotnou poisťovňou zmluvu o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnej pomoci v súlade s § 7a zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Bez prideleného číselného kódu nie je možné ošetrovateľskú starostlivosť zo strany poskytovateľa sociálnej služby poskytovať, a to ani v prípade, ak poskytovateľ sociálnej služby zamestnáva osoby spĺňajúce kvalifikačné predpoklady pre poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti. Rovnako nie je postačujúce ak má číselný kód pridelený zdravotnícky pracovník, ktorý je zamestnancom poskytovateľa sociálnych služieb – číselný kód musí mať pridelený poskytovateľ sociálnej služby.

2. POSKYTOVANIE ÚKONOV DODRŽIAVANIA LIEČEBNÉHO REŽIMU OPATROVATEĽMI V ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V SÚLADE S PRÍLOHOU Č. 4 ZÁKONA O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH

Zákonom č. 120/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia sa umožnilo poskytovanie úkonov uvedených v prílohe č. 4 v písm. f) zákona o sociálnych službách aj opatrovatelkám/opatrovateľom v zariadeniach sociálnych služieb za splnenia určitých podmienok.

Ide o tieto úkony :

1. nákup liekov,
- 2. podávanie liekov a aplikácia mastí,**
- 3. kontrola glykémie glukomerom,**
- 4. odmeranie krvného tlaku, pulzu a telesnej teploty,**
- 5. aplikácia liečiva subkutánne (napríklad inzulínu),**
6. polohovanie

Podľa zákona účinného do 31.5.2024 mohli opatrovatelia/lky v zariadeniach sociálnych služieb v rámci poskytovania pomoci pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby poskytovať v rámci úkonov dodržiavania liečebného režimu iba úkony v súčasnosti upravené **v bodoch 1. a 6., t. j. nákup liekov a polohovanie. Tieto úkony môžu opatrovatelia v každom zo zariadení podmienenom odkázanosťou (podľa § 35 až 40 zákona o sociálnych službách) poskytovať aj naďalej.**

Vyššie uvedené úkony podľa bodu 2. až 5. (t.j. **podávanie liekov a aplikácia mastí; kontrola glykémie glukomerom; odmeranie krvného tlaku, pulzu a telesnej teploty a aplikácia liečiva subkutánne**), môže opatrovatelka/opatrovateľ vykonávať iba na základe písomného poverenia.

Písomné poverenie (vzor poverenia tvorí prílohu usmernenia)

- **vydáva poskytovateľ sociálnej služby** na návrh kvalifikovanej osoby zodpovednej za odborné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v súlade s § 20 ods. 1 písm. e) desiaty

bod zákona č. 581/2004 Z. z., t.j. kvalifikovanej osoby zodpovednej za odborné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti uvedenej v Žiadosti o pridelenie číselného kódu zariadenia sociálnej pomoci zariadenie sociálnych služieb².

➤ **musí obsahovať**

- úkony v rámci dodržiavania liečebného režimu v súlade s prílohou č. 4 bodu 2 až 5, ktoré je opatrovateľka/opatrovateľ oprávnený vykonávať,
- dobu platnosti poverenia, najdlhšie 6 mesiacov (je možné ho udeliť opakovane).

Upozornenie:

- Opatrovateľka/opatrovateľ je oprávnený vykonávať len tie úkony, ktoré sú uvedené v písomnom poverení, pričom kvalifikovaná osoba zodpovedá za odborné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti a rozhoduje o tom, ktoré konkrétne úkony uvedené v prílohe č. 4 v písm. f) **bodu 2 až 5** zákona o sociálnych službách môžu vykonávať **len opatrovateľa poskytovateľa sociálnych služieb, ktorý priamo poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť vlastnými zamestnancami na základe prideleného číselného kódu zariadenia sociálnej pomoci poskytujúceho ošetrovateľskú starostlivosť;** t. j. **opatrovateľa poskytovateľa sociálnych služieb, ktorý ošetrovateľskú starostlivosť iba zabezpečuje** (napr. prostredníctvom agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, **nie sú oprávnení tieto úkony** dodržiavania liečebného režimu uvedené v prílohe č. 4 v písm. f) bodu 2 až 5 zákona o sociálnych službách **vykonávať** .

- Ak opatrovateľka/opatrovateľ na základe písomného poverenie vykoná úkon, následne tento úkon s dátumom a časom jeho vykonania zapíše do opatrovateľskej dokumentácie. Na základe tohto zápisu následne sestra alebo praktická sestra zaznamená tento úkon do ošetrovateľskej dokumentácie (do dekurzu).

V súlade so zákonom č. 576/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve, zápis do zdravotnej dokumentácie v súlade s § 21 ods. 3 písm. a) obsahuje dátum a čas zápisu a v súlade s § 21 ods. 3 písm. c) dátum a čas poskytnutia zdravotnej starostlivosti, ak je odlišný od dátumu a času zápisu.

Táto situácia nastáva pri vykonaní úkonu opatrovateľom/opatrovateľkou a následným zapísaním tohto úkonu do zdravotnej dokumentácie sestrou, praktickou sestrou (napr. ak o 5.00 bude podaný inzulín a následne bude tento úkon zapísaný do zdravotnej dokumentácie sestrou, praktickou sestrou o 7.00), je potrebné zapísať dátum aj čas jeho vykonania, ako aj dátum a čas zápisu do ošetrovateľskej dokumentácie.

- **Poskytovaním úkonov dodržiavania liečebného režimu sa nenahrádza povinnosť vybraných druhov zariadení sociálnych služieb poskytovať alebo zabezpečovať zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti** v súlade s § 22 zákona o sociálnych službách a príslušnými ustanoveniami § 35, 36, 38 a 39.

Usmernenie vypracoval:

Odbor sociálnych služieb, MPSVR SR, jún 2024

aktualizácia k 27.2.2025

VZOR**POVERENIE NA VYKONÁVANIE VYBRANÝCH ÚKONOV
DODRŽOVANIA LIEČEBNÉHO REŽIMU****(podľa § 61 ods. 10 a prílohy č. 4 časť I písm. f) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách)****Poskytovateľ sociálnej služby**

Názov :

IČO:

Poskytovaná sociálna služba

Názov zariadenia:

ID (IS SoS):

Poverujem opatrovateľa/ku (meno a priezvisko), r.č. osoby na vykonávanie nasledovných úkonov dodržiavania liečebného režimu*:

-
-
-
-

Platnosť poverenia do:

(poznámka: maximálne na 6 mesiacov)

Odtlačok pečiatky a podpis poskytovateľa sociálnych služieb potvrdzujúci poverenie a vykonanie poučenia opatrovateľa/ky o jej postupe pri výkone úkonov dodržiavania liečebného režimu, na ktoré sa poveruje:

Dátum:

Pečiatka a podpis:

Kvalifikovaná osoba zodpovedná za odborné poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení, na návrh ktorej sa poverenie vydáva:

Meno a priezvisko:

Dátum:

Podpis:

Podpis opatrovateľa/ky, ktorým potvrdzuje, že bol/a zamestnávateľom zrozumiteľne poučený/á o postupe pri vykonávaní úkonov dodržiavania liečebného režimu, na ktoré sa poveruje a že mal/a možnosť bez nátlaku a s dostatočným časom na slobodné rozhodnutie s poverením súhlasiť.

Dátum:

Podpis:

*

1. podávanie liekov a aplikácia mastí,
2. kontrola glykémie glukomerom,
3. odmeranie krvného tlaku, pulzu a telesnej teploty,
4. aplikácia liečiva subkutánne (napríklad inzulínu),